

HEVES MEGYEI NAPLO

Előzetesi árak

Majlyenben:		Vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1-50 K.
1 évre	3 K.	1 évre	4-50 K.
1 évre	6 K.	1 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Meglenni minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-ter 1.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

Ne legyen

a magyar cseléd a saját hazájában; a *Népújság* utolsó száma írja, de bizonyos, hogy vele érez az egész keresztény Magyarország. Miről is van szó a *Népújság*-ban? Egyik fővárosi bank, amely hogy meg ne fulladjon a háborús zsirjában, Heves vármegyében 17 ezer kat. hold birtokot vásárolt, hogy — amint hirdeti — földhöz juttassa a népet. Eddig csak hitelműveletekkel foglalkoztak a bankok, eddig csak a magyar kisiparost nyomták agyon, most már oda tolatkodnak a föld és a földművelő nép közé is, hogy mint közvetítők méregdrágán juttassák földhöz azt a népet, amely nélkülük sokkal jutányosabban juthatna földhöz. S amikor a földbirtokok ezen szokatlan új gazdákra juttatási módját szemléltem, önkénytelenül is eszembe jut a magyar földnek kicsi számlása régi keresztény gazdáinak kezéből és rémülettel látom a sok nem keresztény és nem is régen magyar földesurak fölszaporodott nagy számát.

Magyarországnak 37 millió katasztrális hold művelés alatt álló földje van. Ebből 22 millió kat. hold a le nem kötött birtok s ebből már eddig 8 millió kat. hold az új magyarok kezébe jutott. Micsoda arányszám ez? 19 millió keresztény birtokol 14 millió kat. holdat és 1 millió új magyar birtokol 8 millió kat. holdat. Hova fog ez vezetni a háború után? Nemzeti szempontból mérlegelve a dolgot, nem közömbös dolog az, hogy az eladásra kerülő birtok kinek a kezébe jut. Mert: akié a föld, azé az ország, azé a hatalom, ami hazánkat pogány őseink vérrrel szereztek — s kereszténnyé lett őseink — a keresztél védtek és ha kellett, vérrrel tartották 1000 éven keresztül. Most egyszerre arra ébredünk, hogy ebből a vérről szerzett, keresztel fenntartott földből, már 8 millió nem a miénk többé. 8 millió kat. holdon csak cseléd a magyar.

Nem keresem, ki az oka ennek, mert félek, hogy magunkra és keresztény nagybirtokosaink nemtörődömiségére kellene rámutatnom, csak azt mondom: így tovább nem mehet! Vegye a dolgot kezébe az ország legnagyobb kath. szervezete, a Kath. Nép-szövetség. Bontsa ki Prohászka püspökünk nemzetboldogító új birtokpolitikájának zászlaját. Tegyen róla, hogy az eladásra kerülő birtokok ne a nagybankok utján, hanem közvetlenül

jussanak a keresztény magyar nép kezébe. Ha kell, csinálja meg a kegyesalapítványok országos központi pénztárát, hogy a keresztény magyar nép ne legyen kénytelen uszora kamatos pénzt fölvenni. Csak ez az út vezet a keresztény magyar nép boldogulására, mert csak ezen uton szabadulhat föl a saját országában a meg-alázó cselédsorból s lehet urrá a maga vérén szerzett vagyonában.

Csöngedy Gyula.

A világháború.

Örvendetes hadiparancs.

Az olasz háború évfordulóján hadparancsot adott ki Frigyes főherceg. A tábornagy főparancsnok a nevezetes napon emlékeztet arra, hogy Olaszország most egy ére nyolcszoros tulerővel támadott ránk. De a monarkia rettenthetetlen védelmezőit a délnyugati határon is mindenütt megállították a gyűlölt ellenséget és az olasz hadvezénnet, az álnok hátbatámadás nem gátolhatta meg északi támadásainkat. Később megerősítettük délnyugati határvédelmünket és az Isonzó-menti négy ütközet, valamint a stífsi hágtól a tengerig terjedő szakadatlant csatározások fényesen igazolták védelmi képességünket. Ez idő alatt Galiciát felszabadítottuk, nagy oroszországi területeket elfoglaltunk, Szerbiát lever-tük, Montenegrót és Albániát meghódítottuk. Egy évig vártunk türelemmel, amíg a támadás, a megtorlás órája ütött. Ez az óra végre elkövetkezett. Már első rohamunk hatalmas rést vágott az ellenséges frontba.

Sokat tettünk de még több van hátra — mondja a hadparancs. — Tudom és érzem, hogy a vítérség és a kitartás a feladatokat teljesíteni fogják. A délnyugati front katonái! Ne felejtsetek el a küzdelemlen, hogy Olaszország bána a háború meghosszabbítása; ne felejtsetek el azt a véráldozatot, amibe a háború került. Szabadítsátok meg hazátokat a betolakodóktól; teremtsétek meg a monarchiának délnyugaton is azt a határt, amelyre jövőbeli biztonságáért szüksége van. Legbensőbb jókívánságaim, összes bajtársaitok legbensőbb jókívánságai is követnek titeket! Frigyes királyi herceg tábornagy!

Az olasz

harctéren elért bámulatreméltó sikereink példátlan hangulatváltozást idéztek elő egész Itáliában. A nagyon tekintélyes Secolo feltűnést keltő cikkben támadt Cadornának, aki szerinte feltartózhatta volna a magyar és osztrák csapatok előretomlását. Az olasz lapok szerint a válság csak néhány nap múlva fog eldőlni. Az Italia számára sok vért, amit az olaszok hónapok óta szabdaltak azokért az állásokért, amelyekből most napok alatt verték ki őket. Rómában számos letartóztatás történt, mert a kormány forradalmi mozgalmaktól tart. A válságos hadügyi helyzet következtében Salandra miniszterelnök Sonnino külügyminiszterrel a főhadiszállásra utazott. Az Astico völgyéből az egész polgári lakosságot eltávolították és a velencei tartományba szállították.

Csapatunk már a Suganavölgy mindkét oldalán is előnyomulnak. Burent (Borgó) az ellenség menekülve hagyta el. Gazdag zsákmány maradt kezünk között.

A gráci hadtest átkelt a határon és a megvert ellenséget üldözi.

A Monte Verena olasz erőd már birtokunkban van.

A Brand-völgyben támadásunk az ellenséges állások ellen Siedzánál folyamatban van.

Május 15-ike óta a szákmányolt lövegek száma 188-ra emelkedett.

Tengeri repülő járművünk számos bombát dobott a San Donna di Piave-Porto Guaroi vasutvonlra.

Mikor Görgei Artur elfoglalta Budavárát.

Egy 100 esztendős öreg ur elbeszélése után.

E hó 21-én olyan szerencsés és boldog voltam, hogy Vereben bucsui szónok lehettem. Ott kezdtem ezéltt 20 esztendővel lelkipásztori működésemet s 20 év után, a község nagynevelő patriárák id. Verebi Vég János emlékosznak századik évnapján nagy boldogsággal én mondom, az ünnepi szónoklatot és az ünnepi misét.

Mindannyiunk meghatottságáról a szokásos bucsuünnepségekről, a sílidobalásról, amelyben a 100 éves öreg ur is résztvevett, aztán száz meg száz kedves epizódról, amely az ünnepély intím jellegét értheti, nem beszélek, hanem érdeknek tartom kiragadni azokat az értékségeket, amelyeket Budavárának 68 év előtti visszafoglalásáról az öreg Verebi Vég Jánostól hallottam.

Megérkezett a posta és meghozta a szomorú hírt, hogy Görgei Artur, a magyar szabadságharc vezére meghalt. Az újság az ügy olvaszták fel a jó öreg urnak, mert látása meglehetősen elgyengült. Egy óta nagy figyelemmel kísérte az öreg kortárs életét, mert — igaz ugyan, hogy hozzákepest fiatal volt, lévén pont két évvel és egy nappal fiatalabb — de a mostani rövidlegetett emberiség korában mégis csak kevesen bírják már velük az élettel való birkózást. Most aztán Görgei is elpályázott. Természetes, hogy megindult a visszaemlékezés Görgei Arturra, Miután a 100 éves öreg ur a sakkban alaposan elverte Dobrovoczy káplán urat, az ő verebi uralkodása alatt dicsőösen felfülő 57-dik káplán, elmondta nekem a nagy esetet, amikor ő Görgei Arturral 1849. május havában találkozott. Elmondom emlékezet után az esetet, ugy, ahogyan a jó öreg patriárka az ő csodálatosan élénk emlékező tehetségével és kedves, folyékony előadásával a találkozást elbeszélte.

— A nagysarlói, isaszegi, váci győzelmes csaták után Görgei Budát kezdte ostromolni. Szörnyen kíváncsi voltam és Verebéről fölmentem Buda tájékára. Kováts plebános kocsiján mentünk a főhadiszállás felé, amelyhez sógorom, Tomsits István is tartozott s az ő révén reméltem, hogy valamiképp közölsébe juthatok a fővezérnek. Útközben a plebánost egy halálraítt táblabíróhoz hívták, akit hazaárulás miatt akartak kivégezni. Mire a plebános odaért, már megtörtént a kivégzés, ezért szörnyen levert is volt. Odaértünk a táborhoz, ahol vidám élet volt. Az egyik

Egyes szám ára 4 fillér.

AZ APOLLÓ-SZÍNHÁZ

pénteken és szombaton
mutatja be a szezon

LEGVONZÓBB KINEMASZKECCS UJDONSÁGÁT:

MIKOR BÉKE LESZ.

Című énekes életképet 3 felvonásban.

tiszt, (ha jól emlékszem Bayer vezérkari főnök nevét mondotta) a zongora mellett ült és föltett sapkával a fején zongorázott. A többiek igen vidámak és jókedvűek voltak. Görgei a szomszéd szobában volt, a lábát egy székre tette és egy huszár fényesítette a csizmáját. Egyszerre jelentést kapott Klapházi, ami szörnyen izgatotta tette. Fölugrott, lóra ült s ellovagolt.

Aztán később láttam, mikor a hadsereg fölött szemlélt tartott s kemény, katonás lépésekkel gyalog végiment az arcvonal elölt.

Majd megérkeztek az ostromgyuk Komáromból, szám szerint három, amelyek közül az egyik utközben elromlott és nem lehetett használni, a másik kettő azonban becsületesen döngötte a várfalakat. Aztán jöttek a honvédek és 11-én elfoglalták a várat. Az elfoglalás után fölmentem a várba. Na, von szomorú kép tárult elélem. Mindent halálos csendesség. Az alakok mindentelét összeröve, a kapuk kinyitva, kitárva. A várfal tövében egy arcborult holt honvédet láttam, nem messze tőle egy osztrák katonát, aki szintén halott volt. Később láttam egy roppant paradés temetőt (a halott neve — 68 év után — sehogyan nem akart az eszébe jutni s ez szörnyen bosszantotta) arra azonban emlékszem,

hogy a koporsó előtt vonuló díszmenetet Leiningen tábornok vezette.

Igy beszélt el id. Verebi Vég János Budavár bevételének 68-ik évfordulóján s Görgei Artur halála napján emlékeit — persze még sokkal többet — amelyek a nagy napon emlékeztetének gazdag tár házában a mult időkől vissza-csillámlottak.

Bilkei Ferenc.

Kiss Béla
és a halottégetés.

A halottégető szabadkőműveseknek ismét rosszul jött egy nagy eset, a cinkotai gyilkosság nyomozásának története.

Az emberiség ősi temetkezési formája az elföldelés, „mert por vagy és porrá leszesz“. Az indiánok csak úgy mint az ősgörögök nem égettek, hanem elföldelték halottaikat. Hogy mégis több nép áttért a halottégetésre, azt nem a modern szabadkőművesek indokaival tehte, hogy nem hitt a lélek halhatatlanságában, hanem inkább körülvette azt a vallásos hit és halhatatlan remény ceremóniával. Azt hitték, hogy az örökké élő lélek csak úgy válik szabadá, ha a

testet hamuvá égetik. Másutt az a hit él, hogy a máglya tűzében a halhatatlanságba átköltözött lény az utolsó salaktól is megtisztul. Ismét másutt a babonás hit, hogy a halottak hazajárnak, vagy éjjel felülnek sirjukra, hajtotta bele a barbárokot a halottégetés szokásába.

A kereszténység minden ilyen téves vélekedést eloszlatott és így újra általánossá tette a nemzeteknél a temetkezést. A halottégetés elleni harc egy volt a pogányság elleni harccal. A 785-iki paderborni zsinat a pogánysághoz makacsul szító szászok közt halálbüntetés terhe alatt tiltotta el a halottégetést.

A modern halottégető mozgalom a francia forradalommal indult meg. A forradalom vértől részeg tömege 1794-ben a párisi Marsmezőn végezte az első halottégetést. Napoleon azonban elnémította a halottégető szónokokat és VII. Piussal egyetértve konkordátumba szabályozta a temetkezés módját.

Ismerjük a materializmus javaslatát, amely szerint a növényvilágnak több lélköri trágyára van szüksége és ezt csak az emberi test elégetésével lehet megszerezni. 1869-ben, midőn a vatikáni zsinat összeült, a szabadkőművesek Nápolyban ellen-

tüntetést rendeztek és a világ minden részéből mintegy 700 képviselőjük gyűlt össze, hogy az egyház elleni harc módjait megbeszéljék s ezek közé sorolták a halottégetést is. Ezt a szabadkőműves gyűlést a rendőrség oszlatta fel, de határozatait a fanatikus vakondok siettek végrehajtani. Milanóban épült az első krematorium és a szabadkőművesek érdekszekciája 1887-ben megcsinálta a halottégetők nemzetközi ligáját.

1886. május 19-én a római szentszék megtiltotta, hogy katolikus hívó ily egyesület tagja legyen és azt, hogy valaki úgy intézkedjék, hogy akár a saját, akár más teste megégettesék: „Ez nem dogma, ez egyszerű fegyelmi intézkedés tekintettel a szabadkőművesek vallásellenes tendenciáira.

A halottégetés ellen megvan a mi részletezhető kifogásaink, mindenekelőtt az, hogy kegyeletes szokásainkkal és évezredek gyakorlat által megszentelt szertartásainkkal ellenkezik, másrészt kétségbe kell vonnunk, hogy szegény halottaink testének másfélórás égése szebb gondolat, vagy pláne látvány mint sirbatétele. A temetők egészségügyi veszedelme hazugság, valamint megtévesztés az

TARCA.

A gyomrom.

— Az ember sokszor nem tudja, terhes napi foglalkozása után azért ögeyleg-e egyet a viruló nagyváros lármas zajos, torlásokkal ékesített körutain, hogy valamennyire szórakozzék, vagy hogy titkos harcot vívjon gondjaival.

Igy mentem én a mult vasárnap a körút óriás gödrei között, mikor egy bérkocsis káromkodását hallom.

Mi az?

A szegény, fáradt ló feje valamiképp odacsapódott a lámpaoszlop derekához.

Rögtön csinos kis nézőközönség verődött egybe a bérkocsis körül. Volt, a ki a megdöbbenésnek ajánlta fel támogatását, de olyan is akadt, aki a dühöngő kocsisnak nyújtotta kezét.

Oda értem.

Kövér, hatalmas termetű, díszesen öltözött cilinderes ur, mászott ki.

— Jönnap, szöveltem meg, mert abból az időből, mikor az illető még napidijas volt, tiszteletteljes homályossággal emlékeztünk egymásra.

Keztyűje egy újat felém irányozta és a nagy, husos fejevel gögösen bölintott.

— Hogy vagy mindig? kérde. — Én a régi módon.

Gondolta kérdezem, holott semmit se kérdeztem s mondá:

— A miniszter ebédre hívott. Némi bevásárlásokat kellett tennem. Itt lakom.

— Ebben a három emeletes palotában?

— Nem, ez csak kettő. Az első mezzanin. Saját ház.

— A tied?

— A nőmé.

— Akkor a tied is. Pompásan élsz.

— Én a magam-kis fizetéséből élek.

— Nagyszerűen festesz. Meghiztál.

— Tudod, én mindig a gyomromat követtem. Az volt az elvem, kihasználni a világot. Nos, nem jól tettem?

— Jól.

— Felsőgesen eszem, hét nyolc fogás ételt és borok...

— És a kis fizetésedből?

— Gyere föl egy pohár...

— Semmit sem iszom.

— Nézd meg, hogy lakom. Az első emelet egészen a mienk. Tizenkét ablak, nagy erkély.

— Te még mindig az adóhivatalban...

— Igen.

— Számánácsos.

— Nem.

— Engem a napokban bankigazgatósággal is kínáltak. Nőm, a grófné azt mondta: Sohase törd magad semmivel. Gyere föl egy jó szivar...

— Sohase szivarzom.

— Én akárhánszor kétforintosokat...

— És a kis fizetésedből?

— Bolond!

— És teled szájjal nevetett. Mint egy boldog és egészséges csapolegénynek, olyan két arca volt, hármás tokával.

— A grófné meg olyan, hogy majd kettő török. Nádszál.

— Nem mertem kérdezni, hogy a a kis fizetésed miatt, ugy-e?

— En, pajtás... Gyere no egy falat finom sonka...

— Ilyenkor semmit sem szabad ennem.

— A gyomrod? Oh, az enyém nagyszerű egy gyomom. Strassburgi pástétom. Ugy-e te ilyet sohse etél? En már bele is untam. A legfinomabb bélszin, sült. Nem tagadom, én szeretem a gyomromat. Ez s fő. Ép — gyomor, ép szív.

— Az első feleségedtől elváltál, ugy halom. Szegényke.

— El. És ha jobbat, gazdagobbat kapnék, ettől is elválnék.

— Igen.

— Számánácsos.

— Nem.

— Engem a napokban bankigazgatósággal is kínáltak. Nőm, a grófné azt mondta: Sohase törd magad semmivel. Gyere föl egy jó szivar...

— Sohase szivarzom.

— Én akárhánszor kétforintosokat...

— És a kis fizetésedből?

— Bolond!

— És teled szájjal nevetett. Mint egy boldog és egészséges csapolegénynek, olyan két arca volt, hármás tokával.

— A grófné meg olyan, hogy majd kettő török. Nádszál.

— Nem mertem kérdezni, hogy a a kis fizetésed miatt, ugy-e?

— En, pajtás... Gyere no egy falat finom sonka...

— Ilyenkor semmit sem szabad ennem.

— A gyomrod? Oh, az enyém nagyszerű egy gyomom. Strassburgi pástétom. Ugy-e te ilyet sohse etél? En már bele is untam. A legfinomabb bélszin, sült. Nem tagadom, én szeretem a gyomromat. Ez s fő. Ép — gyomor, ép szív.

— Az első feleségedtől elváltál, ugy halom. Szegényke.

— El. És ha jobbat, gazdagobbat kapnék, ettől is elválnék.

— Igen.

— Számánácsos.

— Nem.

SÖVEGJARTO vászonáruhaza, Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchotok karton, schiffon és damastból. Különbözőféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendők. Agy- és asztaltörítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ

szabott árak.

(Vége köv.)

BLOUS UJDONSÁGOK! Crepp, Grenadin, Voal, VERMES áruházában.

Crepp de chine és fehér, kézzel himzettekben óriási áválaszték

ALKALMI VÉTEL LEGFINOMABB FEHÉRNEMŰRE VALÓ HIMZÉSEKBE.

az állítás is, hogy a halottégetés olcsóbb a temetésénél. Most sem a sírhely a drága, hanem a tetem kiszállítása, felavatolása stb., a mi a halottégetésnél is meg lesz, csak a sírgödör helyett építés kemence lenne, melynek üzelete, telke, állandó örökös fokon tartott fűtöttsége sokkal nagyobb tőkét von el a városoktól, mint a temetők mostani, többnyire kevés termőerejű, de temetőnek egészen rentabilis telke.

Itt állunk azonban a cinkotai dráma hátása alatt és látjuk, hogy az elhunyt áldozatok és az elhunyt gyilkos földi maradványai tudnak egyedül világságot gyújtani a pokoli homályban, amely a cinkotai bűnhalmazatot körülveszi. Milyen kelemetlen a nyomozásra nézve az, hogy Kiss Béla esetleg tömegsírban van eltemetve és mennyire segítségére lehetne egy magános sír a gyilkos fejfájával. Magától adódik a gondolat, hogy a halottégetés ellen az igazságszolgáltatás érdekében is tiltakozni kell.

HÍREK

— Miniszteri elismerés. Ismeretes, hogy Csákváron az ott régi időtől honos, agyagipar újabb években a kereskedelmi minisztérium támogatásával igen szép virágzásnak indult. Az iparosok részére tanfolyam szerveztetett és anyagraktár létesült. Az ügynek főmozgatója s fáradhatatlan munkása Rác Endre csákvári esp. plebános volt. Kanonokká neveztetvén ki, ezen munkakörtől meg kellett válnia. Ez alkalommal a kereskedelmi miniszter a Technológiái iparmúzeum útján a következő sorokban mondott köszönetet Rác Endre kanonoknak:

„A kereskedelemügyi min. kir. miniszter Ur Onagyméltósága megbizta intézetünket, hogy Nagyságodnak a csákvári agyagiparosok érdekében és így iparunk fejlesztése érdekében kifejtett odaadó és eredményes munkédésért és köszönetét fejezzük ki.

Midőn ezt örömmel meg tesszük és fáradozásaiért mi is hálás köszönetet mondunk Nagyságodnak, maradtunk Budapest 1916. évi május hó 7-én kiváló tisztelettel *Gaul Sándor* igazgató.

— Dr. Prohászka Ottokár hadiárvaházra a vármegyéből még mindig érkeznek adományok, az a lelkes hadijótékonyosság, amely a dr. Prohászka Ottokár hadiárvaház érdekében megindult, még mindig él s újabb adományozásokat vált ki a jótékony szívekből. A város, mint a vármegye szeretetének megnyilvánulása a hadiárvák és a megyéspüspök iránt páratlanul áll az egész országban s biztosra vesszük, hogy ez az áldozatkészség a nemes cél érdekében ezután sem fog elalulni, hogy az a hatalmas összeg, amelyet eddig összehoztunk a hadiárvákra, még növekedni fog, el fogja érni a százazres számot. A mai napon

Mór-

község előjárósága, mint a község adományát, 200 koronát küldött a hadiárvaházra.

Adonyból,

ahol oly fényesen sikerült a gyűjtés a hadiárvaházra, ma ma ismét nagyobb eredményt ért el. Csöngedy Gyula c. kanonok közvetítésével N. N. 500 koronát küldött. Ez a névtelen adományozó ugyanaz, aki már egy ízben ötszáz koronát küldött.

— Orvossáavatás. Lauschmann Lászlót, dr. Lauschmann Gyula Fejérvármegye tisztifőorvosának fiát, aki jelenleg mint katona szolgálja hazáját, a budapesti egyetemen az összes orvostudományok doktorrá avatták. A szinpatikus fiatal orvosnak őszintén gratulálunk.

— Szekesfehérvár vegyvizsgáló állomásának munkája. Most jelent meg a kimutatás a város vegyvizsgáló állomásának múlt évi munkájáról, amely szerint a megvizsgált mezőgazdasági cikkből 6 nem felelt meg. Megvizsgált 334 tejet, kifogás alá esett 150, vagyis 44.6%. 45 megvizsgált vajból kifogás alá esett 6, vagyis 13.3%. 42 tejfelből nem felelt meg 1, vagyis 2.40%. 34 paprikából kifogás alá esett 12, vagyis 35.3%. 40 zsírból egyszem volt kifogásolható vegyvizsgálati szempontból. 4 kenyérből 3 nem felelt meg a követelményeknek vagyis 75%. A vegyvizsgáló állomás összesen 630 mintát vett, amelyből 181 volt nem megfelelő, vagyis 8.7%.

— Hósi halál. Szabó Lajos 17. népf. gy. ezred hadnagya, a nagy ezüst vitézségi érem tulajdonosa hósi halált halt. A boldogult a 48. gy. ezred önkéntese volt és 1914. augusztusban vonult az ezredhez majd a 11. honvédelmi ezredbe osztották be. A doberdói fensiklon érte a gyilkos golyó, mely fején találva rögtön kioltotta életét. — Holttestét Dóberdó község temetőjében temették el.

— A Grünfeld-alapítvány kamatainak kiosztása. Kedden délután 3 órakor ítélték oda a Grünfeld-alapítvány kamatait. A szekesfehérváriak közül Schlezák Józsefné, Mihályi Józsefné, Józsa Jánosné, Bognár Istvánné, Kovács Jánosné, Boda Jánosné, Hammer Pálné, Papp Istvánné, Wimmer Józsefné, Hádén Józsefné, Kronhoffer Istvánné és Szubin Mária Etel kapják azon célból, hogy árvaságra jutott gyermekeiket felneveljék. — A vármegyei pályázók közül a következők kapják az alapítvány kamatait: Sersli Ferencné Igar, Varga Istvánné Ujbarok, Bus Istvánné Ercsi, Szalai Józsefné Ercsi, Szombati Istvánné Ivános, Miks Józsefné Velence, Dudas Imréné Tabajd, Horváth Józsefné Martonvásár, Fülöp Mihályné Lovasberény, Molnár Istvánné Kápolnásnyék, Lukács Györgyné M. Grainer Mihályné Sárszentmiklós. — A következők a következő alapítvány kamataiban: Ondódi Manóné Mór, Eisenberger Lajosné Szekesfehérvár, Welisch Jenőné Dunapentele, Klein Izidorné Mór. Egy hely még betöltetlen. A kijelöltek 1916 június 1-től 1917 május 1-ig bezárólag havi 30 korona segélyt kapnak.

— Kereskedőink és a közönség, akik bármilyen ajándék tárgyat szándékoznak felajánlani a szekesfehérvári és fejérmegyei Hadsegélyző pünkösdi kerti ünnepélyére, szíveskedjenek a hivatalos helyiségbe (Városház, Kosuth utca, földszint) minél előbb befordulni, ahol nyugta ellenében átveszik s hirtelplig köszönik meg. A vidékről postán tessék befordulni.

— Háborus pótlék. Nadasdady, Sárkeszi és Jenő községekből álló nadasdadyi körjegyzőség képviselőtestületei, tekintettel a háború okozta nehéz megélhetési viszonyokra. Mohos Béla segélyjegyzőnek 1915 július 1-től 1916 dec. 31-ig évi 225 K. drágasági pótlékot szavaztak meg. Ezen határozatot a vármegye is jóváhagyta.

— Kukoricavásárlási jog. Ha még sokáig tart a háború, a mi kormányunk is beletanul lassankint az okos intézkedésekbe, amelyeknek megvalósítása révén remélni lehet, hogy a közlelemzés eiviselhetetlen nyomasztó sulya némileg enyhülni fog. Egy ilyen intézkedés Szekesfehérvár városának azon felelősséghárva, amely szerint a közlelemzéshez szükséges sertések részére kukoricát vásárolhat. Már a katonaság is többször fordult a törvényhatósághoz, hogy adjon neki kukoricát sertéshizlalásra, a város természetesen nem adhatott, mert a saját szükségletére sem volt elegendés készlet. A kormány most azt is megengedi, hogy a katonaság részére is engedhetnek át kukoricát, ha a törvényhatóság szükséglete már biztosítva van.

— Razzia a piacon. Simon Sándor tb. főkapitány a rendőrlégiységgel a szerdai piacon razzia tartott, hogy a maximális árak betartására kényszerítse az eladókat. A razzia természetesen a lelketlen árdrágítóknak nem tetszett s valószínűs konsternációt keltett a főkapitány intézkedése. Több kofa erre távozni akart a piacról, a rendőség azonban nem engedte s kénytelenek voltak áruikat a maximális áron eladni. A fogyasztó közönség nevében kérjük a rendőrséget, hogy minden piaci napon tegye meg, mert csakis ilyen radikális intézkedésekkel lehet a telhetetlen árdrágítóktól közbiztonságot teremteni és a kiuzsorázott közönség érdekeit megvédeni.

— Nőmagyarosítás. Polásek Albin szekesfehérvári illetőségű, budapesti lakos, valamint Polásek Anna, férjzett Csázy Eleonóra, továbbá Polásek Pál és Karoly kiskorú gyermekei családnevüket belügyminiszteri engedéllyel Pongrácra magyarosították.

Szerdán és csütörtökön

május hó 24 és 25-én.

Legujabb Richard Oswald film

Az ezüst golyó

Detektívdráma 5 felv.

Főszereplők: Erick Kaiser

Fitz és Tatjana Itrah.

Az ön házasságom, vigi.

Krokodilok tenyésztése,

Természet után.

Rendes helyárak.

Előadások fél 7 és 9 órakor.

Fűzőim, melyek pontos méretek

Kalap-ujdonságok naonta érkeznek.

alapján vannak elkészítve, a legolcsóbb ártól a legfinomabb minőségig vannak raktáron.

Radó

női divat különlegességek fizlete,

Nádor-utca 1. sz. — Telefon 341.

— Székesfehérvár hadikölcsön-jegyzése. Lapunk tegnapi számában már hirt adtunk arról a sikerről, amely Székesfehérvár hazafiaságát dicséri a negyedik hadikölcsön jegyzésénél. A négy hadikölcsönre összesen 26.511.450 koronát jegyeztek, amely az egyes pénzintézetek között a következőképpen oszlik meg: Fejérmegyei Takarékpénztár 8.520.000 K. — Székesfehérvári Takarékpénztár 6.360.900 K. — Székesfehérvári Kereskedelmi Bank 5.837.600 K. Közgazdasági Bank és Takarékpénztár 3.610.500 K. — Általános Bank és Takarékpénztár 698.500 K. — Székesfehérvári Kölcsonös — Népsegélyező-egylet 508.500 K. — Székesfehérvári Kölcsonös Segélyező-egylet 415.150 K. — Magyar Osztrák Bank 561.209 K.

— Meghívó. A székesfehérvári egyházmegyei róm. kath. iskolák tanítóinak egyesülete folyó év június hó 8-án Székesfehérvárról a ciszterci rend-kath. főgymnáziumának dísztermében XXII. évi rendes közgyűlést tartja a következő tárgyszorokkal: 9 órakor szent a székesegyházban. A gyűlés kezdete 10 órakor. Hymnus. Elnöki megnyitó. A központi bizottság üléséről felvett jegyzőkönyv közlése s ennek kapcsán: a) a körök jegyzőkönyvei után a közgyűlés elé terjesztendő indítványok tárgyalása, b) a kidolgozásra ajánlott nevelés, tanítási tételket felveti határozat. Jelentés az egyesület két rendbeli vagyónáról. A bíráló bizottság jelentése a pályaművekről. Tisztújítás: alelnök, k. b. jegyző, közgyűlési jegyző, főnöptárs, 3 számvizsgáló és 3 bíráló-bizottsági tag választása. Az alapszabályok értelmében előre bejelentett indítványok tárgyalása és tiszteletbeli tagok ajánlása. Szózat.

— Uj háborús jövedelmi-adók. A képviselőház legközelebbi ülésénél a kormány javaslatot terjeszt a háborúval kapcsolatos kiadások fedezésére céljából a 20.000 koronán aluli jövedelmekre is. Hírlik, hogy már az 5000. koronán felüli jövedelem is az új adó alá esik. Sok különböző tervezet készül az állam alkalmi kiadásainak fedezésére. Előhaladott stádiumban van ezek közül a fényüzési célokat szolgáló kiadások megadóztatása, valamint a 2000 vagy 2400 koronánál drágább lakások után fizetendő adómnem bevezetése.

— Maximálják az élősértések árát. A kormány végre erélyes lépésre szánta el magát, hogy a sértesítés és az élősértések ára körül észlelhető visszaéléseknek véget vessen. A sértesítés és a szalonna, valamint a zsír árának maximálása nem segített a helyzeten és a kormány beható tanulmányozás után után arra a meggyőződésre jutott, hogy maximálnia kell az élősértések árát is. Erdekelt körökben úgy tudják, hogy az élősértések, valamint a sértesítés, a szalonna és a zsír árának kapcsolatos maximálása már legközelebb megtörténik.

— Ne hagyják a krumplit elromlani. Az egyre jobban romló krumplit a gazdák legnagyobb része igen kevésre becsüli már így május végén. A földmívelésügyi miniszter azonban más véleményen van s közigazgatási úton hívja fel a gazdákat, hogy amennyiben főlöleges krumplit volna birtokukban, azt haladéktalanul jelentsék be az említett minisztériumnál, mert megvázik és sürgősen elszállítják.

— Magántanfolyam. A felsőbb leányiskola tanártestülete elhatározta, hogy f. év szept. havában magántanfolyamot nyit ama tehetséges növendékei részére, kik a VI. osztály elvégzése után középiskolai tanulmányokat szándékoznak végezni. A tanártestületnek ez újabb munkavállalással az a célja, hogy egyfelől könnyítsen az érdeklét szülők helyzetén, másfelől, hogy növendékei számára alapos és szakszerű tanítás által egyengesse a továbbtanítás útját. A tanfolyamon a felsőbb leányiskola V. és VI. és a nyolcosztályos középiskola V. és VI. osztályának hivatalosan megállapított különböző tárgyait tanítanak középiskolai szaktanárokról. Szeptemberben az V. osztályos tanfolyam nyílnék meg, kellő számú növendék jelentkezése esetén. E növendékek a rákövetkező iskolai évben a kétféle VI. osztály különbözőzetéből nyernének oktatást s így a felsőbb leányiskola VI. osztályának befejezése után minden nehézség nélkül folytathatják tanulmányait a középiskola VII. osztályában. A kurzus iránt érdeklődőknek bővebb felvilágosítást ad a felsőbb leányiskola igazgatósága június 8. után.

— Filmcenzúra. Engedje meg tisztelt szerkesztő ur, hogy a *félytáncosnő* kapcsán megíródt s nagyon sokak által helyeselt megjegyzésekhez hozzászólhassak. Annál is inkább, mert az okos megjegyzés egy furcsa s ügyetlenül személyeskedni akarózdó nyílt levelet váltott ki, amelyet igazán nagyon helyesen, szó nélkül hagyt. Mert arra már tényleg nem lehet válaszolni, aki öreggyuargumentumként akarja kivágni, hogy ő előbb látott mozt, no meg, hogy nem mozdítja elő az ilyen mogrovás a kath. népmozgó ügyét. Talán épen megfordítva igaz. Persze, nem kell mindenütt okvetlen logikát kerenni. No de ne is erőlt. Beszéljünk most a filmcenzuráról akarok néhány szót szólni, amit szerkesztő ur is említett. Hogy mennyire szükség volna filmcenzurára, azt talán még a legtöbb moziutalajdonos is, belátja; aki pedig kételkednék ennek szükségességében, az nézze meg a bűntügyi krónikák szomorú lapjait, kérdezze a fiatalokruak bíróságát, a rendőrséget, az ifjúság nevelőit. Olyan dolgokat fognak ezek mesélni, hogy elámul tőle. Ime például egy film, amelyet épen most — nagyon helyesen, Szegeden betiltottak — A szerelmes asszony boldogságának útjában áll. az ura, a kicsit féltékeny, de alapszában egészen megelégedett nyársópolgár. Es az asszony, aki új és forróbb csókok után vágyik, egyszerűen — szeretőt megölni azt, aki az útjában áll, az urát. Egészen egyszerűen. Ereje azonban nincs a tett-hez s mert alapszában véve, vallásos, "Máriához fordul, hogy adjon halálós erőt a csókjának. S Mária teljesíti a kérést. Este, amikor hazamegy az asszony és szeretetét színlelve átöleli, megcsókolja az urát, az a csók nyomán holtan esik össze. Az asszony győzött, már nincs útjában egyébként derék férje. Tularadó boldogságában megcsókolja a gyermekét is, de a csókja gyilkos. A kedves gyermek is meghal. Az asszony borzadva ébred tudatára annak, hogy a csóktól öröklé el van tiltva. Halál járó csókravágyó a jai nyomán: Ujra Máriához fordul, könyörög, hogy oldja fel a retentő varázs alól. Mária azonban hallgat és ő, az asszony kételkedik, volt-e hatása ennek az imának is. S eljön a férfi, akit

szeretet, akit hosszú, kínos küzködés után mégis megcsókol. De a csók most is — öl. Es az asszony, aki kérte ezt az erőt a csodatevő égi hatalmaktól, őrljögve rohan a templomba és őrljögve átkozza Máriát, aki így megbüntette. — Hát nincs szükség filmcenzurára? Tudnánk ugyan egész légió szemétre való filmet ismertetni, de szerkesztő ur nem adhat annyi helyet a lapjában. Meg azután felesleges is volna. Az állandó moziutalajdonok, mindegyike tud mesélni egyet az ilyen filmekből, amelyeket egy becsültes filmcenzura feltétlenül kasszálna. Elég baj, hogy a sajtó, amelynek tagadhatatlanul nagy hatalma van, nem követeli unisól és erőlyesen a cenzura életbeléptetését; még szomorubb, hogy a hatóságok, amelyek keserű esetekben tapasztalják a rontó hatást, már rég nem intézkedtek. Szerkesztő ur szives engedelmével arról még többször lesz szó s maradtam tisztelettel *Filmcenzura*

— Divatos női száma kalapformák 5, 6, 7, 8, 9, 10 koronáért. Leányka és fű marine vagy díszített szalma-kalapok 1'50, 1'80, 2, 3, 4, 6, 8 koronás olcsó árakkal nagy választékban Knazovitzky divatruházában. — Telefon 163.

— Bojtorhajnászesz korpásodás, hajhullás ellen kiütően bevált szer, üvege 1 korona 30 fillér. Kapható Szűcs Róbert Magyar Korona gyógyszerárában Kossuth u. sarkán.

— Crème de lactaine saját némben páratlan hatású arcbőrszépítő, finomított készítmény, ezen tejkrém teljesen ártalmatlan, a bőrt egyszerű használat után bárszony puhává teszi, pattanásokat, szepőket, májfoltokat gyorsan elmulasztja. Kapható Szűcs Róbert Magyar Korona gyógyszerárában Kossuth-utca sarkán. Ára 1 kor. 20 fillér.

Telefon 233. — Tefon 233.

Szordán és csütörtökön,

május hó 24 és 25-én:

AMERIKAI SELIGFILM

Mocsarvirág.

Nagyszabású pótműsor, közte

AZ Ő GYENGÉJE.

Vigjáték 3 felvonásban.

Rendes helyárak.

Előadások 7 és 9 órakor.

HÁBORUS EMLÉKBÉLYEGEK!

EGY FÉL ÍV ára pedig 1 KOR. 20 FILLÉR.

A Katholikus Sajtóegyesület levélzáró bélyegeinek harmadik sorozata a Budapestben tartott könyörgő körmenetről készült 24 fényképfelvételek. A pénz előzetes beküldése ellenében rendelhető;

Az egész iv 120, a fél iv 60 bélyegyet tartalmaz. Több iv, vagy több fél iv rendelésekor különféle színek csomagoltatnak. — Rendeljen belőlük utalványon és a szelvényen jelezze, hogy "levélzáró bélyegeket" kíván.

A második sorozat bélyegei még korlátozott mennyiségben rendelhető meg, a rendelésekor azonban feltüntetendő, hogy a második sorozat bélyegeit kéri.

A pénz előre beküldendő! Hitel nincs! Utánvét nincs!

APRÓHIRDETÉSEK.

Mihályi József Sándor kárpicos, Budai-ut 6.

Tanulóit felvesz az Egyházmegyei Könyvnyomda, Szt. István-ter 1. sz.

Kis bejáróleány felvéteük Németh Sándor cipész üzletében, Kossuth-utca 7. sz.

Egy mindenes telvéteük Kümmel kerteszébe.

Kitűnő karban levő cserépkályhák kisebb nagyobb méretben a "Magyar Király" szállodában nagyon olcsón eladók.

Kereske egy jó házból való fiút pinóer-tanulónak azonnali belépésre. Redei vendéglős Kossuth u. 14.

Kaszalóret bérbé ado. Tudakozódní Palotai utca 67. sz. alatt.

Varróapat, nagy Singert, jó karban levőt keresek megvételre. Cim a kiadóban.

Nemes száma, nyári fejessaléta (Május királynoje és kiváló fajú paradicsom 'palánta' kapható Széchenyi-utca 26.

Berocid: Valódi tisztá 45 százalékos hatóanyagot tartalmazó, mely államilag kipróbáltotat és a különböző rézgalic pótló anyagokok között egyedül ez találtotat használatónak. Kapható helyben Kovács Károlynál. Rákóci-utca 7. szám.

Gyerekkocsik legolcsóbbtól a legfinomabbig Gerendai Gyula vásznon, fehérnemű, gyermek-kelengye üzletében kaphatók, Székesfehérvár, Kossuth-u. 4.

UJ LAP

pártokon felül álló keresztény-szociális irányú politikai napilap, amely az egész országban elterjedt és mindnaplan képekkel jelenik meg a údár tartalmúkkal, amelyben minden hirt hoz röviden, lőléssleges szószaporítás nélkül.

UJ LAP a keresztény magyar népnek és társadalomnak minden erkölcsi és gazdasági érdekét felkarolja és védi anélkül, hogy a jogos tekintélyt megsérténé. A politikája hazafias és magyar, anélkül, hogy tulhangos, de üres szólamokkal dolgozna.

UJ LAP független lap, amely semmiféle érdekcsoportnak szekerét nem tolja. Az erkölcselenséget és visszaélést óstorozza, de nem igazt osztálygyűlöletre. A szociális és gazdasági bajokat a keresztény világ-nézet elvei szerint akarja megoldani.

UJ LAP minden előfizetőjének és olvasójának minden ügyben teljesen díjlatlanul ad tanácsot, felvilágosítást és utbaigazítást és minden nap az útletekben és a Fejérmegyei Napló árusítónál 4 fillérért kapható.